

— Nei, kvinnan er ikki veikara kynið. Tá á stendur, svikur hon ikki

grindaboð í Hvalba. Tað varð sagt, at í tí drápinum vóru líka nógv konufólk sum mannfólk. Menninir vóru jú í grind á Tvøroyri. Tað var nakað aftaná, eg hitti ein hvalbing, sum reypanði greiddi mær frá øllum hesum konufólkunum í grindini. Hann visti enntá um eina, sum vóð so langt út, at hon fleyt á boppunum, greiðir Maria læandi frá, meðan hon heldur fyri, at konufólk duga at vaða út og halda í eitt teg.

Svenskarar í kolinum

— Tað mundi vera um aldamótíð, at svenskarir komu higar at høgga kol. Hvalbingar hava altíð høgt kol. Teir hava einki torv. Tað man helst koma mest av tí, men eg hugsi ikki, at tað hevur verið høgt kol á Tvøroyri fyrr enn ta tíð. Hetta gekk fyri seg inni í Rangabotni og somuleiðis uppi í Økslini uppi í Rívdalshaga.

Frá Rangabotni gongur kolalindin á høvdið. Teir skuldu longur og longur niður. Lindin kemur út aftur í Hvannhaga, úti við sjógvin.

Tað vóru nógvir svenskarar, sum komu higar um ta tíðina. Teir høvdu arbeiði í námum ymsastaðni og nógvir vóru her heilt leingi. Mamma mín, sum var gift tvær reisir, giftist á øðrum sinni við einum av svenskarunum. Tað var í 1904.

Javnaðarfelag á Tvøroyri

Eitt annað minni hevur Maria í Skorti frá teirri tíðini:

— Tað var í 1923, at menn á Tvøroyri fóru at taka seg saman um at stovna javnaðarfelag. Felagið varð stovnað í kjallaranum hjá Hans J. Lindberg. Har vóru Hans Jacob, Dánjal Jacob Lindberg, Tummas Mic-

hael Strøm og Petur Mohr Dam. Hesir høvdu leingi talað um at stovna hetta felagið, og komu so smátt í gongd við hesum. Teir komu saman til fundar av og á. Nakrar limir fingur teir beinanvegin. Men tað vóru tó ikki øll, sum tóku líka væl undir við hesum tiltakinum.

Tvøráfólk vóru tá sambandsfólk og eg haldi meg kunna siga, at vit til tíðir kundu merkja beinleiðis mótstaðu móti javnaðarfólki. Nakað av sjálvstýrisfólki var tó á Tvøroyri, men eg hugsi, at javnaðarflokkurin fór av stað við meginpartinum av teimum. Tað var heldur ikki so lægið, at atkvøðurnar fóru

tann vegin. Petur Mohr Dam var jú sjálvsstýrismaður um ein háls.

Tutur seiður til millummála

— Tað er nógv broytt síðani, heldur Maria fyri.

Nú skulu tey hava millummála. Te ella kaffi við køkum. Hann náði okkum! Hetta minnst eg einki til. Man fór út í hjallin eftir einum turrum seiði. So at banka hann og var gott veður, setti man seguttanfyri við hesum góða seiði. Hetta var millummálin tá.

— Eru fólk lukkuligari nú enn fyrr?

Maria litur út á fjerðin. Hon biðar eftir lýkkuni, tí tá skal bátur flotast

— Nei, so avgjørt ikki, tvørturímóti. Tey vóru eisini nógv betri við hvørt annað fyrr. Tey komu av bygd. Tá var ikki so tætt millum húsin sum nú. Tá komu bygðafólkini niðan til okkara at skifta, tí øll gingu í húðaskóm. Høvdu tey verið her fyrr, minnst eg, hvussu hjartaliga tey tóku um hálsin á hvørjum øðrum til heilsan og somuleiðis, tá tey fóru avstað aftur. Nú er tað í vissum førum vorðið so, at systkinin nógv illa kenna hvørt annað. Øll kendu meir hvønn annan og komu hvørjum øðrum meira við.

Nú skal bert strúkast avstað í bili. Bilarnir hava

ivaleyst gjørt nógv gott, men teir hava eisini tikið nógv av tí góða.

— Hvat siga tygum so um at fáa eitt sjónvarpstól í stovuna?

— Tað hevði eg ikki havt nakað ímóti. Bara tað var nakað gott, vit fingur at siggja. Eg havi sæð sjónvarp í Danmark og ójavn er, hvussu dygdin er.

Nógv burtur úr lítlum

— Fyrr hevði eingin havt tíð at sita og glett í eitt sjónvarpstól. Men eg haldi, at fólk dugdu betri at fáa nakað burturúr lít-

um. Tað er mangan í dag, at fólk einki fáa burtur úr nógvum.

— Eg minnst svenskarin. Tá gingu øll í húðaskóm. Eg bæði rakaði og seymaði húðaskógvarnar, tí tað dugdi hann ikki, men einaferð snýtti eg hann. Knivurin hjá mær beit so illa, so eg tók rakinivin hjá honum. Tá gekk skjótt.

Eg minnst, ein gomul búði her niðanfyrir hjá okkum. Hon gekk hvønn dag í fisk, hóast hon tá var heilt gomul. Hon keypti rakað roð frá dimunarbóndanum. Hann kom av og á higar at selja

Framhald á síðu 9

Kolarbeidarar í Hvalba. Myndin er helst tikin í 1918–20. Svenskarin, sum móðir Mariu í Skorti giftist við í 1904, er annar frá hægri í øðru røð